

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Французькомовний художній дискурс:
семантико-стилістичний аналіз»**

Спеціальність: А14 Середня освіта

Спеціалізація: А14.023 Французька мова та зарубіжна література.

Освітня програма:

Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (французька мова і друга західноєвропейська мова)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	к.філол.н., доц. Лисенко Н.Є., доцент кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Французька
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Вибіркова дисципліна спрямована на систематизацію теоретико-методологічних знань, а також умінь і навичок, набутих здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в процесі вивчення теоретичних і практичних дисциплін із французької мови, зокрема лексикології і стилістики, практичної граматики, а також практики усного і писемного мовлення в царині лінгвістичного аналізу художнього дискурсу. Поглиблюються знання студентів про зв'язок мови і мислення, функціонально-сміслові типи мовлення, їхні характерні риси та відмінності, художньо відтворене мовлення, способи репрезентації персонажного дискурсу та форми представлення мовленнєво-розумової діяльності суб'єкта мовлення в художньому тексті; здобуваються навички виявляти їх у тексті, визначати лексичні, морфо-синтаксичні, пунктуаційні засоби їх побудови, структурні, семантичні, синтаксичні та прагматичні характеристики, аналізувати їхні стилістичні функції. Семантико-стилістичний аналіз художнього дискурсу здійснюється на матеріалі творів французьких авторів XX-XXI століття.

Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою вивчення дисципліни є допомогти студентам як майбутнім учителям французької мови, другої західноєвропейської мови і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти систематизувати й доповнити знання, набуті в процесі вивчення теоретичних та практичних курсів із французької мови, про мову і мовлення, текст і дискурс, зокрема про функціонально-сміслові типи мовлення, підходи до їх класифікації, види й форми художньо відтвореного мовлення, їхні відмітні риси та стилістичну роль у літературно-художньому тексті; систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності у сфері майбутньої спеціальності.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	- Застосовувати на практиці навички семантико-стилістичного аналізу в процесі лінгвістичного коментування французькомовного літературно-художнього тексту з метою виявлення усіх його смислів, розуміння авторських інтенцій, що презентують фрагменти загальнонаціональної картини світу та відбивають культурні особливості французької лінгвоспільноти. - Оперувати набутими вміннями семантико-стилістичного аналізу французькомовного художнього дискурсу в майбутній професійній діяльності.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Знання: основних характеристик функціонально-сміслових типів мовлення (типів текстів) та їх інтерпретація в контексті сучасних лінгвістичних концепцій; відмінностей між видами художньо відтвореного мовлення (зовнішнього і внутрішнього) в тексті, їхніх основних рис. Уміння: - аналізувати різні функціонально-сміслові типи мовлення, виокремлюючи їхні структурні, лексичні, граматичні особливості й визначаючи їхню стилістичну роль; - визначати стилістичну роль видів художньо відтвореного мовлення (зовнішнього і внутрішнього) у конкретному текстовому фрагменті, спираючись на їхні характерні ознаки; Навички: - диференціювання форм репрезентації мовленнєво-розумової діяльності суб'єкта мовлення (індивідуальні й колективні) у художньому тексті. Визначення їхньої стилістичної ролі; - виокремлення мовних і мовленнєвих засобів (фонетичних, лексичних, морфо-синтаксичних, стилістичних) у розглядуваних французькомовних літературно-художніх текстах. Комунікація: - здатність застосовувати знання про функціонально-сміслові типи мовлення, види й форми художньо відтвореного мовлення та засоби їх маркування в тексті для забезпечення успішної, зокрема професійної, комунікації. Автономність і відповідальність: - готовність самостійно визначати та застосовувати стратегії аналізу текстів різних функціонально-сміслових типів у різних ситуаціях, контекстах та видах роботи на основі наявних стилістичних нормативів; - уміння самостійно відбирати певні (експресивні, нейтральні, логічні) мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, лексичні, граматичні), які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування.

Види занять і їхній розподіл за годинами									
№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1									
«Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз»									
1.	Текст і дискурс у світлі сучасної лінгвістики. Поняття художнього дискурсу.	16	-	4	12	-	-	-	-
2.	Оповідь як один із засобів відтворення дійсності у французькомовному художньому творі. Організація художнього текстового простору в різних типах оповіді.	18	-	6	12	-	-	-	-
3.	Художньо відтворене мовлення. Зовнішнє і внутрішнє відтворене мовлення у французькомовному художньому тексті. Їхні стилістичні функції.	20	-	8	12	-	-	-	-
4.	Типи передорученого мовлення у французькомовному літературно-художньому тексті. Способи їх актуалізації.	20	-	8	12	-	-	-	-
5.	Форми внутрішнього мовлення у французькомовному художньому тексті: індивідуальні і колективні. Мовні засоби їх побудови у французькій літературі: лексичний, морфосинтаксичний та пунктуаційний рівні.	16	-	4	12	-	-	-	-
	Усього годин за модулем:	90	-	30	60	-	-	-	-
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни				Змістовий модуль 1. Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз Тема 1. Текст і дискурс у світлі сучасної лінгвістики. Поняття художнього дискурсу. Тема 2. Оповідь як один із засобів відтворення дійсності у французькомовному художньому творі. Організація художнього текстового простору в різних типах оповіді. Тема 3. Художньо відтворене мовлення. Зовнішнє і внутрішнє відтворене мовлення у французькомовному художньому тексті. Їхні стилістичні функції.					

Тема 4. Типи передорученого мовлення у французькомовному літературно-художньому тексті. Способи їх актуалізації.
Тема 5. Форми внутрішнього мовлення у французькомовному художньому тексті: індивідуальні і колективні. Мовні засоби їх побудови у французькій літературі: лексичний, морфосинтаксичний та пунктуаційний рівні.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

У структурі кожного модуля з усіх навчальних дисциплін оцінюються такі складники: аудиторна робота студента, самостійна робота студента, модульна контрольна робота.

Критерії оцінювання аудиторної і самостійної роботи з дисципліни «Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз»:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю аудиторної та самостійної роботи з дисципліни, викладач оголошує на практичних/семінарських заняттях.

Оцінка **«відмінно» («5»)** виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка **«добре» («4»)** виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 6 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка **«задовільно» («3»)** виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, засвоєні частково; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка **«незадовільно» («2»)** виставляється, якщо студент не засвоїв більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями й навичками, необхідними для розв'язання поставлених завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 9 і більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 50% правильно виконаних завдань.

У разі невиконання студентом завдань аудиторної та самостійної роботи без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує **«нуль» (0) балів**. У разі наявності зазначених офіційних документів студент має право на відпрацювання аудиторної та самостійної роботи.

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту французькою мовою» передую написання студентами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни «Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз»:

Модульна контрольна робота є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів і спрямована на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що підлягає вивченню під час аудиторної та самостійної роботи.

Модульна контрольна робота з вибіркової дисципліни перевіряє

- уміння розрізняти і максимально повно характеризувати вивчені мовленнєві явища, розкриваючи їхню значущість;
- уміння робити комплексний лінгвостилістичний коментар уривку літературного твору сучасних французьких авторів (Commentaire composé sur une oeuvre littéraire).

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно» («5») – 50 балів: виставляється студенту, якщо необхідні практичні навички та вміння сформовані на високому рівні; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді є змістовними, логічними й чіткими. 90% – 100% правильно виконаних тестових завдань. Комплексний лінгвостилістичний

коментар уривку літературно-художнього тексту зроблено відповідно до академічних вимог як за змістом, так і за формою. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається наявність в аналізі не більше 4 негрубих помилок (орфографічних, лексичних, граматичних, стилістичних);

«добре» («4») – **40 балів**: виставляється студенту, якщо в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР практичні завдання виконані в повному обсязі, але з неістотними неточностями. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими. 75% – 89% правильно виконаних тестових завдань. Комплексний лінгвостилістичний коментар уривку літературно-художнього тексту загалом зроблений відповідно до академічних вимог, допускається не більше 2 помилок у змісті аналізу. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним. Наявність у роботі не більше 2 орфографічних та/або граматичних помилок і 4 лексичних та/або стилістичних помилок.

«задовільно» («3») – **30 балів**: виставляється студенту, якщо розв’язання практичних завдань, винесених на МКР, свідчать про те, що навчальний матеріал засвоєний частково, практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з них містять серйозні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними та нечіткими. 50% – 74% правильно виконаних тестових завдань. Комплексний лінгвостилістичний коментар уривку літературно-художнього тексту загалом зроблений відповідно до академічних вимог. Допускається не більше 3 помилок у змісті аналізу. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та/або стилістично некоректним. Наявність у роботі не більше 3 орфографічних та/або граматичних і 5 лексичних та/або стилістичних помилок;

«незадовільно» («2») – **20 балів**: виставляється, якщо студент не готовий до МКР, неправильно виконує завдання, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв’язання запропонованих завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими. Менше 50% правильно виконаних тестових завдань. Комплексний лінгвостилістичний коментар уривку літературно-художнього тексту зроблено не за академічними вимогами. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним. Наявність в роботі 4 і більше орфографічних та/або граматичних і 6 і більше лексичних та/або стилістичних помилок.

У разі **відсутності** студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує **«нуль» (0) балів**. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз» проводиться у формі заліку.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Оцінювання на заліку здійснюється за 4-бальною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, відмітку за залік («зараховано / не зараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче, складають залік**.

Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою «не зараховано», то, крім цієї відмітки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку:

Відмітка про залік («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів – А

82 – 89 балів – В

74 – 81 бал – С

64 – 73 бали – D

60 – 63 бали – E

59 балів і нижче – FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60** і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59** і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «*зараховано*», а в шкалі ЄКТС – Е та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «*не зараховано*», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

«*Зараховано*» ставиться, якщо продемонстровано: задовільні знання у викладі програмного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів; припускаються мовні помилки, які не спотворюють основний зміст відповіді; враховуються семантична та лексична насиченість відповіді, її фонетична та граматична правильність, повнота викладення проблеми, уміння грамотно виразити свої думки із заданої теми.

«*Не зараховано*» ставиться, якщо виявлено: незнання програмного матеріалу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; незадовільні уміння і навички практичного застосування вивченого лексичного та граматичного матеріалу; значні мовні помилки, що спотворюють зміст відповіді.

Підсумкова оцінка за чотирибальною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	зараховано
75 – 81	C	
66 – 74	D	зараховано
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незараховано

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати:

- предметну область і основи лінгвостилістичних студій;
- основні загальнонаукові засади та поняття лексикології і стилістики;
- знати стилістично релевантні явища та вміти пояснювати їх на тлі сучасних мовознавчих концепцій; здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей французької мовної системи.

Вміти:

- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово;
- абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та систематизувати.

Володіти елементарними навичками:

- граматики, лексики і фонетики французької мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Le Cadre européen commun de référence pour les langues – Apprendre, Enseigner, Évaluer (CECRL));
- розуміння лінгвістичної природи стилістичних засобів сучасної французької мови, принципів їх системної організації;
- застосування знання у практичних ситуаціях.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Основна література:

1. Кухаренко, В. А. (2004). Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова Книга.
2. Лисенко, Н.Є. (2018). Світовірний потенціал іронії у сучасній французькій постмодерно-фантастичній прозі малої форми (на матеріалі оповідань Б. Вербера). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"*, 36 (2), 56–59.
3. Лисенко, Н.Є. (2019). Світовірний потенціал мовної гри у сучасній французькій постмодерністській прозі малої форми (на матеріалі оповідань Бернара Вербера). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"*, 42 (2), 72–76. <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.42.2.18>
4. Лисенко, Н.Є. (2020). Світовірний потенціал алюзії у французькій постмодерній малій прозі (на матеріалі оповідань Б. Вербера). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"*, 45(2), 91–94.

	https://doi.org/10.32841/2409-1154.2020.45-2.22 5. Лисенко, Н.Є. (2024). Евфемія як чинник світотворення у французькій постмодерній малій прозі (на матеріалі оповідань Бернара Вербера). <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика</i>. Т. 35 (74) № 5. Ч.1. 148–154. DOI https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.5.1/25. 6. Лисенко, Н.Є. (2025). Евфемізми і дисфемізми в просторі мовної гри оповідань Бернара Вербера. <i>Наукові записки Серія: Філологічні науки</i>, 3 (214), 50–56. https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.2-6 7. Лисенко, Н.Є. (2026). Гра інтерфеноменами в текстовому можливому екосвіті оповідання Бернара Вербера « Et l'on prendra tous les pollueurs ». <i>Закарпатські філологічні студії</i>, 45 (1), 147–154. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2026.45.1.23 8. Лисенко, Н.Є. (2026). Текстовий можливий світ як простір інтермедіальної гри в оповіданні Б. Вербера «Et l'on prendra tous les pollueurs». <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія</i>, 78, 57-61. DOI https://doi.org/10.32782/2409-1154.2026.78.11 9. Crépin, F., Loridon, M., & Pouzalgues-Damon, F. (1992). <i>Méthodes et techniques</i>. Paris : Nathan. 10. Kies, N. (s. d.). <i>Le discours rapporté</i>. Récupéré de https://www.etudes-litteraires.com/discours-rapporte.php Додаткова література: 1. Maingueneau, D. (2016). <i>Analyser les textes de communication</i>. Paris : Armand Colin. 2. Rabatel, A. (2021). <i>Discours direct libre et parole intérieure. Pratiques</i> [En ligne], 191–192. Récupéré de http://journals.openedition.org/pratiques/10832 ; DOI : https://doi.org/10.4000/pratiques.10832
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Французькомовний художній дискурс: семантико-стилістичний аналіз» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 13 від «13» травня 2026 р.

Завідувач кафедри

Наталія ФІЛОНЕНКО